

Mediji in
informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 7/13

V Luxembourg, 24. januarja 2013

Sodba v združenih zadevah C-186/11 in 209/11
Stanleybet International Ltd, William Hill Organization Ltd, William Hill Plc in
Sportingbet Plc proti Ypourgos Oikonomias kai Oikonomikon, Ypourgos
Politismou ob udeležbi Organismos prognostikon agonon podosfairou AE
(OPAP)

**Pravo Unije določa meje izključne pravice delniške družbe OPAP v zvezi z
organiziranjem in prirejanjem iger na srečo v Grčiji**

*Če pa država meni, da je liberalizacija tega trg iger na srečo v nasprotju z ravno varstva
potrošnikov in družbenega reda, ki ga želi zagotavljati, lahko le reformira monopol s tem, da
zagotovi učinkovit in strog nadzor.*

V Grčiji sta organiziranje in prirejanje iger na srečo in stavnih listkov za obdobje dvajsetih – torej do leta 2020 – zaupana OPAP (Organismos prognostikon agonon podosfairou – subjekt za nogometne stave), ki kotira na borzi v Atenah. Grška država potrjuje pravilnike v zvezi z dejavnostjo družbe OPAP in nadzira postopek upravljanja iger, pri tem pa je zdaj manjšinski delničar (34 %). Družba OPAP določa najvišji možni znesek vložka in dobitka na stavni listek (ne na igralca) in ima pravico brezplačno uporabljati do 10 % oglasnega prostora na stadionih ter v nacionalnih in v dvoranah. Svojo dejavnost je razširila tudi v tujino, zlasti na Ciper.

Družbe Stanleybet, William Hill in Sportingbet imajo svoj sedež v Združenem kraljestvu, kjer imajo dovoljenje za organiziranje iger na srečo v skladu z angleškim pravom.

Pri Symvoulis tis Epikrateias (Grčija) so vložile tožbe zoper odločbe zaradi molka organa, s katerimi grški organi niso ugodili njihovim prošnjam za dovoljenje, da v Grčiji organizirajo športne stave.

Grško sodišče je nato Sodišče vprašalo, ali pravo Unije in zlasti načeli glede temeljnih svoboščin (svoboda ustanavljanja in svoboda opravljanja storitev) nasprotujeta nacionalni ureditvi, s katero je izključna pravica v zvezi s prirejanjem iger na srečo podeljena enemu subjektu. Grško sodišče izpostavlja, da kljub temu, da je cilj nacionalne ureditve ali omejiti ponudbo iger ali spodbujati bolj proti kriminalu, povezanem s temi igrami, družba OPAP izvaja ekspanzivno tržno politiko.

Sodišče v današnji sodbi najprej navaja, da nacionalna ureditev, ki družbi OPAP daje monopol in konkurentom s sedežem v drugi državi članici prepoveduje ponujanje istih iger na grškem ozemlju, pomeni omejitev svobode opravljanja storitev ali svobode ustanavljanja. Torej je preučilo, ali je mogoče tako omejitev dovoliti na podlagi izjem iz razlogov javnega reda, javne varnosti ali javnega zdravja ali upravičiti z nujnimi razlogi v splošnem interesu.

Sodišče nato opozarja, da je ureditev iger na srečo del področij, na katerih obstajajo precejšnje moralne, verske in kulturne razlike med državami članicami, in ker to področje ni usklajeno na ravni Skupnosti, mora vsaka država članica na podlagi lastne lestvice vrednot presojeti zahteve za varstvo zadevnih interesov. Kot je že priznано s sodno prakso Sodišča, lahko zmanjšanje ponudbe iger na srečo in boj proti kriminaliteti, povezani z njimi, upravičita omejitve temeljnih svoboščin.

Vendar Sodišče poudarja, da morajo omejitve, ki jih določijo države članice, izpolnjevati pogoja sorazmernosti in nediskriminatornosti, pri čemer morajo resnično zagotavljati dosledno in sistematično doseg tega cilja.

Tako mora nacionalno sodišče preveriti, ali nacionalna ureditev dejansko sledi cilju po zmanjšanju priložnosti za igranje iger na srečo in po boju zoper kriminal, povezan s temi igrami.

Sodišče predložitvenemu sodišču predlaga, naj glede prvega cilja upošteva različne elemente ureditvenega okvira družbe in načina delovanja družbe OPAP v praksi, kot so pravice in privilegiji, ki jih ima pri oglaševanju iger, in določitev najvišjega vložka na igralni listek (in ne na igralca). Kar zadeva drugi cilj, bo moralo nacionalno sodišče preveriti, ali se državni nadzor dejansko izvaja, s tem, da bo upoštevalo dejstvo, da mora biti tako omejujoč ukrep, kot je monopol, podvržen strogemu nadzoru, medtem ko naj bi družbo OPAP kot delniško družbo, ki kotira na borzi, pa Grška država nadzorovala le površinsko.

Zato je Sodišče odgovorilo, da **pravo Unije nasprotuje nacionalni ureditvi, s katero je enemu subjektu podeljen monopol nad igrami na srečo, ne da bi dejansko zmanjševala priložnosti za igranje iger na srečo, kadar se, prvič, ne omejuje dosledno in sistematično dejavnosti na tem področju, in, drugič, kadar se ne zagotavlja strogega nadzora nad širitvijo sektorja iger na srečo, če je to potrebno za boj proti kriminalu.**

Sodišče poleg tega pojasnjuje, da se zaradi primarnosti neposredno uporabljivega prava Unije nacionalni predpisi, ki vsebujejo omejitve, neskladne s svobodo ustanavljanja in opravljanja storitev, ne smejo še naprej uporabljati v prehodnem obdobju, v katerem zato **nacionalni organi ne smejo opustiti odločanja o vlogah za izdajo dovoljenj.**

V tem položaju nezdržljivosti ima Grška država dve možnosti.

Če meni, da liberalizacija trga iger na srečo ni združljiva z ravno varstva potrošnikov in družbenega reda, ki ga želi zagotavljati, lahko ta država le **reformira monopol ter zagotovi učinkovit in strog nadzor javnih organov nad tem monopolom.**

Če pa država izbere liberalizacijo trga – k čemur v skladu s pravom Unije ni nujno zavezana – bo morala spoštovati načeli enakega obravnavanja in prepovedi diskriminacije na podlagi državljanstva ter obveznost preglednosti. **Uvedba sistema predhodnih upravnih dovoljenj mora tako temeljiti na objektivnih in nediskriminatornih merilih** zato, da diskrecijske pravice javnih organov ni mogoče uporabiti samovoljno.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na [„Europe by Satellite“](#) (+32) 2 2964106